

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබා දීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 11 - 2016 සැප්තැම්බර්

වී වගාවට තර්ජනයක් වූ අශ්ව වලිගය

අශ්ව වලිගය වල් පැළෑටිය වී වගාවට තවදුරටත් තර්ජනයක් වී ඇති බව පළාත් තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කමිටුවේ දී කරුණු ඉදිරිපත් විය. සීඝ්‍රයෙන් පැතිරී යන වල් පැළෑටියක් වන මෙය තෙත් සහ වියළි කලාපීය කුඹුරු ඉඩම් වලට තර්ජනයක් වී ඇති බැවින් මර්දනය කිරීම සඳහා වහා ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.

Leptochloa chinensis (L)

ශාකයේ ලක්ෂණ

- තෘණ කුලයට අයත් මෙම වල් පැළෑටිය වාර්ෂික හා බහු වාර්ෂික යන දෙවර්ගයේම ලා වර්ග කළ හැකිය
- සෙ.මී 30 - 100 පමණ උසට ශක්තිමත් පඳුරක් ලෙස වැඩේ
- ජලජ හා අර්ධ ජලජ පරිසර වල දක්නට හැකි වේ

ශීඝ්‍රයෙන් ව්‍යාප්ත වීම කෙරෙහි බලපාන කරුණු

- නිසි ප්‍රමිතීන්ගෙන් තොර බිත්තර වී භාවිතා කිරීම
  - බීජ ඉතා කුඩා වන අතර ඒවා දූවිලි අංශු හා සම කළ හැකිය. එබැවින් ඉතාම පහසුවෙන් මේවා බිත්තර වී සමඟ මිශ්‍ර වීමට හැකිය
  - බිත්තර වී හොඳින් පොලා පිරිසිදු කළ ද ඇතැම් විට මෙම බීජ අඩංගු වී තිබිය හැකිය
  - ගොවි මහතන් බිත්තර වී සේදීම සඳහා බිත්තර වී ගෝනි වල බහා ගලා යන ජලයේ පෙඟවීමට හැරීමේ දී ජලය හා එකතුව ගලා යන වල් පැළ බීජ කොටස් බිත්තර වී සමඟ මිශ්‍ර වීම සිදු වේ (මෙහිදී අශ්ව වලිගය පැළ ඇළ මාර්ගය දෙපස හොඳින් වර්ධනය වන බැවින් ගලා යන ජලයට ඉතා පහසුවෙන්ම මෙම බීජ එකතු විය හැකිය)
- මනා ලෙස බිම් සකස් නොකිරීම
  - ධාවක මඟින් ප්‍රචාරණය වන නිසා බිම් සකස් කිරීමේ දී ධාවක කොටස් ඉවත් නොකළහොත් ඒවා කැබලි වලට කැඩී වර්ධනය වඩාත් සීඝ්‍ර විය හැකිය
  - ජලය රඳා පැවතීම නිසා ඉතිරි වන වල් පැළෑටි පොහොර යෙදීමත් සමඟ සශ්‍රීකව වැඩි ව්‍යාප්තියක් සිදු විය හැකිය
- කුඹුරු වලට ජලය ලැබෙන ඇළ මාර්ග පිරිසිදු නොකිරීම
- කුඹුරු වලට යොදන පිදුරු සහ ගොම සමඟ වල් පැළ බීජ හා වෙනත් කොටස් මිශ්‍ර වී තිබීම

- අනිසි ලෙස වල්නාශක යෙදීම
  - වල්නාශක නියමිත කාලයේ නිර්මිත නිර්දේශයෙන් තොරව යෙදීම
  - වල්නාශක යොදන අවස්ථාවේ කුඹුරේ අවශ්‍ය තත්වය පිළිබඳව සැලකිලිමත් නොවීම
  - වල් පැළ ශාකයේ වර්ගය අනුව සුදුසු වල්නාශක තෝරා නොගැනීම
  - එකම වල් නාශකය දිගින් දිගටම කන්න ගණනාවක් තිස්සේ භාවිතා කිරීම
(සමහර වල්නාශක වලින් සමහර වල් මර්දනය සිදු නොවේ. නිදසුනක් ලෙස පැසෙට් නම් වල්නාශකය යෙදීමෙන් ගොජරවාලු මර්දනය නොවන අතර නොමිනි යෙදීමෙන් අශ්වවලිගය මර්දනය නොවේ)

මර්දනය සඳහා ගත යුතු පියවරයන්

- මූලික බිම් සැකසීමේ සිට අනෙක් බිම් සැකසීම් අතර පරතරයක් තිබිය යුතුය
- හොඳින් පෝරු ගා මට්ටම් කිරීම මගින් හොඳින් ජල කලමණාකරනය කළහැකි නිසා වල් පැළ පාලනය පහසුය
- වපුරන අවස්ථාවේ ඉතිරි වල් පැළ කොටස්, ධාවක, කඳන් කැබලි ඉවත් කළ යුතුය
- පිරිසිදු බිත්තර වී භාවිතය මගින් වල් බීජ පිටතින් පැමිණීම වළක්වා ගත යුතුය
- පැරණි ක්‍රමය, පැළ සිටුවීම, ජලයට වී වැපිරීම ආදී විවිධ කේෂ්ත්‍ර සංස්ථාපන ක්‍රම භාවිතා කිරීමෙන් වල් පාලනය පහසු කරගත හැක
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අශ්ව වලිගය පාලනයට නිර්දේශ කර ඇති (Cyhalofop - butyl 100g/l EC) ක්ලින්වර් වල්නාශකය භාවිතා කිරීම
- මීට අමතරව තෘණ මර්දනයට යොදන මැටාරි, පැසෙට්, විජ් සුපර් වැනි වල්නාශක ද, වර්ග තුනටම නිර්දේශිත සොෆිට්, සොලිටෝ, ටිලර්ගෝල්ඩ් වැනි වල්නාශක යෙදිය හැක
- කුමන වල්නාශකයක් භාවිතා කළත් 100% ක්ම වල් පැළ පාලනය නොවේ. එනිසා ඉහල සඳහන් කළ ක්‍රමද ඒකාබද්ධව භාවිතා කළ යුතුය

වැඩිදුර විස්තර සඳහා :

අනුරාද්ධිකා අඛේස්කර, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
 උපාලි බණ්ඩාර වික්‍රම (පර්යේෂණ සහකාර)
 වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ

සැකසුම : වාමරි නිලුම් සිල්වා, කෘෂිකර්ම උපදේශක (සන්නිවේදන)
 අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : ඩබ්.ඒ.පී. සිසිර කුමාර, අධ්‍යක්ෂ (තොරතුරු හා සන්නිවේදන)